

Tarinaniskijä Tulipa vietettyä lomaa myös henkilökohtaisella tasolla. Jopa niin perusteellisesti, että lähdin tuonne pohjan perille. Suunnitelmiin kuului käydä harripilkillä tunturijärvellä. Valitsemani tunturijärvi sijaitsi sitten todella tiettömien taipaleiden takana. Tuollainen viisitoista kilometriä autotien päästä. Melkoinen taival tällaiselle etelän tallaajalle hiihdellä täyspakkauksen kanssa. Tukikohtana oli tuon järven rantamaisemassa oleva metsähallituksen kämpppä, johon myös majoittauduin. Koska olin lähtenyt liikkeelle hyvissä ajoin, ei päivä ollut vielä puolessakaan, kun" rantauduin" kohteeseeni. Aurinkoinen kevätpäivä oli todella lämmin ja hiihtämättömät hanget todistivat, ettei paikalla todellakaan oltu vierailtu. Ainakaan aivan lähiaikoina. Arvelin, ettei aivan näin keskipäivällä ehkä edes kannata lähteä kokeilemaan harrin syöntihaljua, joten hetken istuskelin auringonpaisteisilla portailla ja päätin sitten kiehauttaa tulokahvit itselleni. Kämpän pihapiirissä kasvoi muutamia vankkarunkoisia männyntattaroita, mikä tuntui hieman oudolta, sillä en ollut nähnyt mäntyjä tulomatkallani, enkä aivan lähimaisemissa muutoinkaan. Ehkä paikan suojaisuus antoi männyille sopivat elinmahdollisuudet, sillä pohjoisen puolella kohosi varsin jylhänä ja jyrkkärinteisenä Rytikymän vaara, jonka erotti idänpuoleisesta Tyrävaarasta vain kapea , jyrkkäseinäinen Tyränrytkämänkuru. Lännessä, missä vaara laskeutui tasaisemmaksi" jänkhäksi", kasvoi sitten matalaa vaivaiskoivikkoa ja joissakin kumpareiden jo paljastuneissa rinteissä näkyi joitakin varpukasveja. Siinä sitten istuskellessani auringonpaisteessa ja kuunnelllessani räystäältä tippuvan sulamisveden ripsettä, kuulin yllättäen äänen, jota en todellakaan olisi osannut odottaa. Suksien kahinaa ja pian kolahtelivat sauvat ja hiihtäjä ähkäisi jossakin kämpän toisella puolen. Käännyin katsomaan ja odottamaan tulijaa, kun lumeen painuvien askelten ääni alkoi kuulua nurkan takaa. Nurkan takaahan ilmestyiikin mies, joka tervehti. - Nih, oikei ! Aiivan oikeei miun nokkai äivisti. Kihivihä se täältä haisoo. Tervii väin miähii ! Omituinen puheenparsi sai minut hetkeksi kuvittelemaan, että olin törmännyt aitoon lapinmieheen, mutta pian jouduin tarkistamaan kantaani. Tuo erikoinen hiihtelijä nimittäin jatkoi. - Miäh oon Raataman Jouni Luumäjeltä, vaikka eäh mie sieltä kotosiaan ole. Äikiistään miähä oo mistään kotosiin, akan peräähin Luumäkkeen mänin. Äijä kaivoi taskustaan mustaksi pinttyneen pahkakuksan, tokaisi kuin tarinaan sekaan. -Siinään siullan vielä kihvii? Olihan minulla kahvia ja lorautin pannusta höyryävän juoman kuksaan. Äijä hörppäsi juomaa ja jatkoi jutustelua.- Oliin miä nuorenpäin bussikuskina Ivalossa. Turistei ajelutin ämpärriisä ja siit kerra tuliit näi missikissaajat . Niitä miäh pääsiin kuskaammaa ja siltään reissulta miä siit sen akaperrää jouvuinkii. Siin kato kääi silläivisii, jot siin ol yksi missiehokas, joka äikiisti miun silmääin hiveli ja miust alkokii tuntuu, jot häinkii minnuu vilkaili salapäite. Mäinhä olin nuorempan hurmakka äijä. Siinä sitte Tunturihotellii tullessa onnistuin muilta huomaamati vihjasemmaa, jot mie halluisiin illalla tavata. Jos se häillen mite väin soppii. Häin sitte kysykkii miun huonei numeroa ja sano jot oisin iltakaheksalta kämpässäi. No tiijät, et olin. Iltakaheksalta siit ovveen koputettiin ja olin siinä jo persäillein lentää enne kättellyy. Oven takana oli ...., ei missiehokas, vaan puvustajan avustaja ja aapinen kainalos. Jossei oin puvustaja lähheistä näkköo misseille, niä ei oon avustajakaan puvustajalle , No, niä sannoot jossapäi, jot mörkökeiju....voip ollaki sinnäe päin. - Tämäpä varsinainen tarinaniskijä. Tuumin mielessäni, kun ukko jatkoi pitämättä juurikaan taukoa. Puhetyyli, josta en tolkkua saanut, ei vaikuttanut olevan mitään alueellista murretta. Kaikesta sekavuudestaan huolimatta se, tai ukon tarinointityyli tuntui jotenkin kiehtovan minua ja odotin jo kiinnostuneena jatkoa äijän keskeytettyä turinointinsa kahvihörpyn ajaksi. Mieltäni vaivasi kokoajan tunne, että olin jossakin nähnyt miehen ja kesti kotvasen, kunnes tajusin, että tyyppihän muistutti suunnattomasti takavuosien TV mainoksessa esiintynyttä lapinmiestä, joka mainosti "Ohvia". - lähmänä siinäi häimistelin hetken, äijä jatkoi. - Tuumasin siätte, jottei se

ota, jollei annakkaan ja pyysin aapismuorin kämppään. Voi poijjaat, väärässäsi älin. - Siätäi sitte kiertuve loppu aikonnaa ja puvustajan avustaja lähti kotioon Luumäkkeen, vaan sämmöin palo jäi minnuu, jot perrää pit läihtii ja sinäh miä siit jäinki. Täähäh ol maatila tytär ja ainu viäl. Siätäihä miul säkkeityi kotivävy pesti ja mäihhemmin viäl isännä virka. Siälhähä ol pystymehtii nii vakkaasti, jot pittää pinta-alatkii valehella pienemmäks ja silti naapurit viel kajehtii. Se siäl päi päkkää olemmaa sellasta katteutta, mut kylhä sen kestää, ku täitää jot aiheestha hyö kajehtii. Tarina pulppusi äijästä, kuin kevät puro vaaran rinteestä. Vaikkakin puhe oli melkoista siansaksaa, kerrontatyyli ja kertojan ilmeikkäät painotukset tuntuivat varsinaiselta viihteeltä. Ja tarinaahan tuli. - Päitin sittä lähtee hieman verestämmään muistojäi ja lähtiä tänne lappii. Ruskaan patikoimaa...Siähä on tiijosa, jottei tänne kannata ommaa muijaa mukkaan ottaa, jon väin sen jollaiviissii vöip pois jättäi. Tämän verren oli huonompaa tuuri, jot eukko näk ku läittelin partavespulloa reputaskuu. No..tietystihä se käip uteleen , minne miäh oon lähössä. Sanon jotta lappii lähen ruskapatikkaa. Muija vaan närviisteli jot häin luuli miun alkanneen juova kalliimpi aineit. No mikäs siinä ajatuksena varsiin kättii käypäin, mut ei sentiään . Ajattelinpa vaan haista peremmalle, ku tääläi on nuita turisteikii enämpi. Kuitenkkii muija siitä riemastu, jot mukkaa. Häin ku ei oon sen missikiertuvveen jälkiä käynt Imatraa pohjosempana. Miäh silloi jo arvasin, et nythä nää hommat lähtii käkkee kohti meniämmää. Miäkö oli jo alustavii suunnitelmii laatinu postin ikuneito Tellervo kansa. Tellervo on täin muijai serkku. Senverta onnistuin vetämää keitosta kassaa, et lähettii siit kolmistaa. No aikaehai siin seni verta palo, jot ei ruskail kerittyi . Keviäthankiloile kuitensii Otettiin Ylläksätä kolmio lisävuoteella. Hotellista. Aattelin varmin päillen pelaita , jos tuuri viäl entisee mallii käisi, nii ootelkkoo hittammat vuorroosa lisävuoteella. Siänhähä käi just sillae, jot miäh jouvu siihähä lisävuoteeseen ja sisarukset nukkuin sänkyssäi. Jolleiva ois serkuksii olleet, miäh oisi jo eppäilly vaikka mitäe. Aattelia miäh, jot ohan täillähä joku toinekii omal akal matkass, muti ei . Tahi ei kukkaa ainakkaa ollun nii kiinnostunu, et olia vieny miultae toisen. Oli siinäe yks tunisialaine, joka oli hetkeakaa kiinnostunu vaihtammaa kameli. Kahtlii aekasa ja totes, jot kameli juo kertaseisokissa sata litraa vettä ja pärjäilee sillähä hyvinnii viikkokauve. Nuo muijat juo samanverra, muttei pärjää kunnolla yhtäe iltaa. Kivillei mäniäh sekkii kauppa. Pari päiväi siinäi kulu ja akat alkoi jo näristelemmää, jot miksei menty Pallakselle, siälähä meno on toisemallisti . Täälhä vast yritellää jotakki, ku siäl o täys tohina nuokassa jo. Siitäe paikasta mie vänkkasi täksin ja akat takapenkki ja eiku Pallakselle. Maksoi niihe pelkän menomatkan ja sanon, jottei minuh taksipelilöillähä kannata kuleksii, jote tuun hiihtämäl peräst. Jotta ootelkaatte rauhassa, voip kestää vähä aikaa, tullaakuh kerittää. Mietiskelin tuota senhetkistä sijaintiani ja todella. Äijähän hiihti aivan vastakkaiseen suuntaan, kuin missä Pallastunturi oli. Huomautinkin asiasta, arvellen hiihtäjän eksyneen reitiltään. Vieras kiisti kuitenkin asian jyrkästi. -Tiejähän miäh tasan tarkkaai missäi olejn ja minne ooun mänössäe. Mahollisimman kauvvas ja mahollisimman nopeesti, enneko akat palajaapi. Tuumin siinä, että mikäli oikein asian käsitin , rouvat olivat joutuneet Pallakselle ilman paluukyydin maksua, joten tuskin nuo heti sieltä tulemaan pääsevät. Sikäli suunta varmaan olisi oikea, että naisväki taatusti tulisi olemaan lievästi sanottuna kiukkuisena, kun he ukon tavoittavat. Äijä jatkoi turinoitaan. - Neit saattavat ämmät hyvinkin nopeesti joutuva reissultaan, jos löytöväi luulan jostae. Lentäävät sillähä, vaikk ei oo aivan päässiinekkää enää. Parasta käikkiin lähtiä jo vetelemään etumatkaa lissääi, se on asio, jota ei millonkaan oo liikkaa. Sanoi ukko ja työnsi kuksan puseronsa taskuun. - Jos säin harrii meinaihit , niin kohtapuoliin ois hyvä aika kokkeilla. Toivottavasti et mittäe sais, hän vielä jatkoi. Ukko tuntui tietävän, ettei kalamiehille pidä saalisonnea toivottaa. Katselin, kun vieras sivakoi suksensa liukuun mökin takaa ja lasketteli rantatöyräältä jällellepäin ja jatkoi sitten rivakkaa vuorotahtihiihtoa yli järven

kadoten Tyrävaaran juurella kasvavaan vaivaiskoivikkoon. -No, olipa siinä omituinen tarinaniskijä, tuumin ja olin jo ottamassa pilkkihaalaria ylleni, kun tulinkin toisiin ajatuksiin ja kaivoin rinkasta lähes aina reissuilla mukana olevat piirustusvälineet. Piirustuslehtiöni sivuille aloin kirjoittaa äskeisen vieraani jutustelua muistiin. Tarinan kieliasu ei ole tietenkään alkuperäistä vastaava, olisi aivan mahdotonta pelkän muistikuvan perusteella kopioida tuota kummallista sekakieltä. Toivottavasti kuitenkin olen onnistunut välittämään jotakin tuosta hetkestä ja omituisesta tarinaniskijästä.